



TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Løkka familiebarnehage
v/Grete Mortensen
Engelsåsveien 343

N-7039 TRONDHEIM

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Thea Berg Lauvsnes	16/25463/614 A10 &58 oppgis ved alle henv.		18.10.2016

Løkka familiebarnehage - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 30. september 2016 tilsyn ved Løkka familiebarnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Løkka familiebarnehage har etablert et internkontrollsystem som delvis synes å tilfredsstillere forskriftens krav til internkontrollsystem. Barnehagens eier kunne imidlertid ikke dokumentere at forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder er systematisk gjennomgått for å sikre at alle forskriftens bestemmelser er tilstrekkelig ivare tatt ved barnehagen. Systemet må detaljeres og suppleres med enkelte manglende rutiner, og tilpasses barnehagens drift. Barnehagen bør i større grad dokumenteres hvordan rutinene etterleves i praksis.

Det ble ved tilsynet funnet fire avvik og gitt én merknad.

Avvik 1: Løkka familiebarnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivare tatt.

Avvik 2: Løkka familiebarnehage har ikke beskrevet i internkontrollsystemet hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.

Avvik 3: Virksomheten har ikke tilfredsstillende rutiner for lekevask.

Avvik 4: Utendørs sklie har en utforming som ikke ivaretar barnas sikkerhet.

Vi vurderer at de påpekte avvikene ved barnehagen ikke er i samsvar med regelverket.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Merknad 1: Løkka familiebarnehage bør i større grad dokumentere hvordan rutinene etterleves i praksis og systematisere dette.

Frist for retting av avvik.

Vi ber om skriftlig bekreftelse **innen 23. desember 2016** på at avvikene er rettet.

2. Beskrivelse av Løkka familiebarnehage

Løkka familiebarnehage er en privat familiebarnehage eid av Grete Mortensen. Barnehagen er godkjent for inntil 10 plasser for barn mellom 0-6 år. I tillegg til styrer har barnehagen to faste ansatte og noen faste vikarer.

3. Reviderte områder og funn

Formålet med tilsynet var å kontrollere at forutsetninger for godkjenning er ivaretatt. Tilsynet omfattet gjennomgang av internkontrollsystemet og befaring av lokalene.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet:

- Barnehagens internkontrollsystem
- Styrers årskalender/loggbok
- Utfylt skadeskjema

Deltakere ved tilsynet:

Grete Mortensen, styrer og eier av Løkka familiebarnehage
Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten

4.1 Internkontrollsystemet generelt

Avvik 1: **Løkka familiebarnehage har ikke dokumentert at bestemmelsene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er systematisk ivaretatt.**

Barnehagens ledelse må gå systematisk gjennom forskriften og veilederen "Miljø og helse i barnehagen", og sikre at alle tema er ivaretatt ved barnehagen.

Internkontrollsystemet må beskrive hvordan barnehagen i praksis ivaretar barnas HMS.

Merknad 1: Løkka familiebarnehage bør i større grad dokumentere hvordan rutinene etterleves i praksis og systematisere dette.

Observasjon

Barnehagen har etablert et internkontrollsystem som skal ivareta kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Dette er samlet i en perm. Styrer og førskolelærer ser gjennom permen før oppstart av nytt barnehageår, og gjør endringer ved behov. Styrer kjente ved tilsynet ikke til ny veileder til forskriften, "Miljø og helse i barnehagen". Rutinene er ikke datert, og det kom ved tilsynet fram at en del av innholdet ikke stemmer helt overens med praksis i barnehagen. Ansatte kjenner til permen, men styrer har ikke noen form for dokumentasjon på at innholdet er gjennomgått/lest og kjent blant de ansatte. Barnehagen er mye ute og på tur i

nærområdet, både til faste turmål og til sentrum. I den forbindelse er det gjort mange vurderinger rundt sikkerhet, og barnehagen har i stor grad rutiner for å ivareta denne, men disse er i liten grad skriftliggjort. Dette gjelder også flere andre tema i forskriften. Styrer har en dagbok/årskalender hvor hun noterer mye av de daglige hendelsene og gjøremålene, f. eks når vask er utført, småskader eller hendelser som skjer med barna, når de har vært på tur osv.

Vurdering

Internkontrollsystemet som ble presentert ved tilsynet synes delvis å dekke krav i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Barnehagen har rutiner som i praksis ivaretar barnas sikkerhet, men det mangler gjennomgående skriftliggjøring av disse i internkontrollsystemet. Videre har dere et forbedringspotensiale på dokumentasjon på at rutinene etterlevs i praksis. Årskalenderen fungerer i praksis som dokumentasjon på enkelte rutiner, men det kan for enkelte tema/rutiner være uoversiktlig. Vi anbefaler derfor at dere i rutinene beskriver hvordan dokumentasjonen skal foregå, og utarbeider et oversiktlig og hensiktsmessig system for dokumentasjon.

Internkontrollsystemet skal være levende, brukes aktivt og beskrive den etablerte praksis ved barnehagen. Systemet må derfor detaljeres og suppleres med følgende:

- Den beskrevne årlige revisjonen av internkontrollsystemet må omfatte hele hele systemet, og sikre at systemet beskriver det som er praksis i barnehagen. Systemet/rutiner bør dateres ved revisjon.
- I forbindelse med gjennomgang/revisjon av rutinene bør dere sjekke regelverket for å sikre at dere ivaretar eventuelle endringer i lovverket. Vi viser i den forbindelse også til [Miljøenhetens faktaark](#) på våre nettsider.
- Dere må beskrive rutiner vedrørende oppbevaring og tilberedning av mat.
- Dere må innføre rutine for kontroll av temperatur i kjøleskap, og det bør kvitteres ut på liste minimum ukentlig.
- Etablerte rutiner i forbindelse med mistanke om overgrep og omsorgssvikt samt forebyggende tiltak for et godt psykososialt miljø bør beskrives mer detaljert.
- Det må utarbeides en skriftlig rutine med tilhørende sjekkliste som beskriver hvordan dere systematisk kontrollerer at barnas fysiske miljø er ivaretatt innendørs og på utelekeområdet.
- Dere må oppdatere og detaljere rutiner for å ivareta barnas sikkerhet når dere er på tur (inklusive trafiksikkerhet, kontroll av lekeområde osv).
- Beredskapsplanen for alvorlig sykdom, ulykke og død må revideres og tilpasses Løkka familiebarnehage.
- Det bør etableres en skriftlig rutine for å gi informasjon om alvorlige hendelser til Miljøenheten som tilsynsmyndighet (se [informasjon på Miljøenhetens nettsider](#)).

Listen er ikke uttømmende. Dere må derfor gjennomgå forskriften og veilederen "Miljø og helse i barnehagen" for å vurdere om alle tema er tilstrekkelig beskrevet i internkontrollsystemet.

4.2 Internkontrollsystem - avvikshåndtering

Avvik 2: Løkka familiebarnehage har ikke beskrevet i internkontrollsystemet hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.

Barnehagen må utarbeide en rutine som beskriver hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4.

Observasjon

Barnehagen har ikke en tydelig rutine for hvordan avvikshåndteringen skal foregå. Eier opplyste at bygningsmessige avvik og feil rettes umiddelbart, men dette er ikke dokumentert. Småskader og/eller nestenulykker registreres ikke. Større skader registreres på skjema for oversikt, men dette inkluderer ikke evaluering av hendelsene eller forebyggende tiltak.

Vurdering

Vårt inntrykk fra tilsynet er at avvik delvis fanges opp og rettes ved barnehagen, men at dette i liten grad dokumenteres. Det må etableres en skriftlig rutine som beskriver hvordan alle typer avvik (inklusive skader) skal avdekkes, meldes og dokumenteres.

Alle virksomheter skal ha rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge avvik fra helse, miljø og sikkerhetslovgivningen. Dette er et krav i regelverket, jf § 5.7 i internkontrollforskriften. Avvikshåndteringen skal være skriftlig. Brudd på lovgivningen og viktige rutiner er klare avvik, men også andre uønskede hendelser og nestenulykker skal vurderes, selv om det gikk bra denne gangen. I avviksrutinen bør dere definere hva som regnes for avvik ved Løkka familiebarnehage. Hva virksomheten gjør for å rette opp avvik skal dokumenteres skriftlig. Dette kan f.eks løses ved bruk av loggbok som gjennomgås årlig i forbindelse med gjennomgang av internkontrollsystemet. På denne måten kan barnehagen bruke avvik og andre uønskede hendelser aktivt inn i det forebyggende arbeidet for å sikre barnas helse og sikkerhet. Miljøenheten viser til bestemmelsene i internkontrollforskriften som stiller krav om skriftlig avvikshåndtering, jf § 5.7 i internkontrollforskriften.

4.3 Smittevern**Avvik 3: Virksomheten har ikke tilfredsstillende rutiner for lekevask.**

Barnehagen må foreta en risikovurdering av alle leker, og etablere rutiner for vask minimum hver 14. dag, helst ukentlig, av leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen. Det skal benyttes kvitteringslister for utført vask.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 17 Smittevern.

Observasjon

Barnehagen vasker leker månedlig, oftere ved sykdom. Det er ikke laget egen kvitteringsliste for når dette gjennomføres, men det noteres i årskalenderen. Dette ble gitt som avvik også ved forrige tilsyn i 2010, hvor dere meldte tilbake at leker skulle vaskes ukentlig.

Vurdering

Barnehagens rutiner for lekevask er fortsatt ikke i samsvar med Folkehelseinstituttets anbefalinger. Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen, skal vaskes minimum hver 14. dag, helst ukentlig. Vi viser til FHI's "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Miljøenhetens faktaark "Hygiene i barnehager og skoler". Barnehagen må gjennomføre risikovurdering av lekene i barnehagen og etablere rutine for lekevask. Dere må dokumentere hvilke leker som er vasket når.

4.4 Sikkerhet utendørs

Avvik 4: Utendørs sklie har ikke en utforming som ivaretar barnas sikkerhet.

Barnehagen må ta en grundig gjennomgang av sklia og sørge for at åpningene som kan fange skjurf og snorer tettes/dekkes til på en sånn måte at barnas sikkerhet er i varetatt.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Ved befaring av uteområdet observerte vi forhold ved sklia som ikke er i henhold til forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr. Det gjelder V-åpninger ved sklias start som kan fange fingre og/ eller snorer/skjurf.

Vurdering

Det er viktig å unngå V-formede åpninger hvor barnet kan kile seg fast. På sklier, klatrestativ o.l. hvor barna er i hurtige bevegelser skal det ikke finnes V-former/vinkler eller små åpninger hvor snorer, skjurf og lignende eller fingre kan henge seg fast og i verste tilfelle føre til kvelning. Dere må ta en grundig gjennomgang av sklia og sørge for at åpningene tettes/dekkes til på en sånn måte at barnas sikkerhet er i varetatt. Vi understreker samtidig at barnehagen er ansvarlig for at lekeapparatene og uteområdet som sådan tilfredsstiller krav gitt i forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr.

5. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Forhåndsvarsel om pålegg

Dersom vi ikke har mottatt bekreftelsen innen fristen, kan miljøsjefen gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes. Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt. (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Dersom dere har kommentarer til innholdet i rapporten ber vi om melding om dette innen tre uker.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Thea Berg Lauvsnes
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift